

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM SÜRECİ

UYGULAMA ESASLARI

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

2024

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM SÜRECİ UYGULAMA ESASLARI

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu uygulama esaslarının amacı, Yozgat Bozok Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü programlarına ilişkin derslerin ve tez süreçlerinin yürütülmesini düzenlemektir.

(2) Bu uygulama esasları, Yozgat Bozok Üniversitesine bağlı Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından yürütülen eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin olarak kontenjanların belirlenmesi, derslerin belirlenmesi ve yürütülmesi, ders sorumlularının ve danışmanların belirlenmesi, bilimsel hazırlık, tezsiz ve tezli yüksek lisans programları ile doktora programları için sınav süreçlerinin düzenlenmesine ilişkin düzenlemeleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu uygulama esasları, 30 Temmuz 2024 tarih ve 32617 sayılı Yozgat Bozok Üniversitesi Lisansüstü Eğitim –Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümlerine dayanmaktadır.

Kontenjanların Belirlenmesi ve İlanı

MADDE 3- (1) Lisansüstü program kontenjanları, YÖK tarafından belirlenen lisansüstü programlarda görev alabilecek öğretim üyesi sayısı ve mevcut öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak belirlenir.

(2) Senato onayı ile belirlenen kontenjanlar (alan içi/alan dışı), programlara kabul edilecek öğrencilerde aranacak nitelikler, gerekli belgeler, başvuru tarihleri, başvuru yöntemleri, değerlendirme ve sonuçlarının yer aldığı ilan Enstitü/Üniversite internet sayfasında duyurulur.

(3) Lisansüstü programlara alan dışı olarak kabul edilen öğrencilere bilimsel hazırlık programı uygulanır. Yüksek lisans bilimsel hazırlık programında, ilgili lisans programından alınacak dersler açılmıyorsa o anabilim/anasanat dalında alan dışı öğrenci kontenjanı belirlenemez.

(4) Yurt dışından başvuru yapacak adayların başvuru şartları, kabulleri ve başvuruların değerlendirilmesi Yozgat Bozok Üniversitesi Yabancı Uyruklu/Yurt Dışından Öğrenci Adaylarının Lisansüstü Programlara Başvuru, Kabul ve Kayıt Yönergesi'ne göre yapılır.

(5) Alan İçi-Dışı: Öğrencinin mezun olduğu lisans programı veya yüksek lisans anabilim/anasanat dalı alan içi, bunların dışında kalan programlar ise alan dışı şeklinde değerlendirilir. Anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile ilgili programlar için alan içi ve alan dışı tanımları yeniden yapılabilir.

İntihal Yazılım Programı Raporu Geçerlilik Sınırları

MADDE 4- (1) Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğunu ve savunulabilir olduğunu belirten yazılı görüşünü, enstitüye bildirdikten sonra enstitü, elektronik ortamdaki tezin enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen yazılım ile benzerlik raporunu alır. Benzerlik oranı alıntılar dâhil %30'u geçemez. Ayrıca tek bir kaynakla eşleşme oranı ise %10'u geçmemelidir. Benzerlik oranı alınırken tezin kapak, iç kapak, tez onay sayfası, tez beyanı, ön söz, özet, abstract, içindekiler, tablolar listesi, şekiller listesi, simge ve kısaltmalar, dizin, ekler, dipnotlar ve kaynaklar bölümleri çıkarılarak benzerlik programına yüklenir. Benzerlik oranı %30'un altında ise enstitü, jüri önerisi için anabilim/anasanat dalına durumu bildirir.

(2) Tez savunma sınavında başarılı olan öğrenci, tezin son halini (düzeltmelerin yapılmış hali) benzerlik raporunun alınması için elektronik ortamda enstitüye gönderir. Tez, enstitü tarafından yazım kılavuzuna uygunluk yönünden incelendikten sonra benzerlik programına yüklenir. Benzerlik oranı uygun bulunan tezler için basılmak üzere öğrenciye bilgi verilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programlarında dönem projesinin benzerlik oranı enstitü tarafından alınır. Benzerlik oranı %30'un altında ise dönem projesinin başarılı olarak değerlendirilmesi için anabilim/anasanat dalına durumu bildirilir.

Öğretim, Tez ve Proje Yazım Dili

MADDE 5- (1) Tez ve proje yazım dili Türkçedir. Ancak yabancı dilde öğretim yapılan lisansüstü programlarda tezler, ilgili yabancı dilde yazılır. Yabancı dilde hazırlanacak tezlerdeki koşullar Senato tarafından belirlenir.

Derslerin ve Ders Sorumlularının Belirlenmesi

MADDE 6- (1) Lisansüstü dersler, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun kararı, anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi, Enstitü Kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir. Öğrenciler, kayıtlı olduğu lisansüstü programın müfredatında yer alan zorunlu dersleri almak ve başarmak zorundadır. Lisansüstü programlarda zorunlu derslerden biri bilimsel araştırma yöntemleri ve etik konularını içermesi gerekir. Lisansüstü öğrenciler bir yarıyılıda en fazla 45 AKTS'lik ders alabilir.

(2) Senato tarafından belirlenen lisansüstü derslerden, hangilerinin ilgili yarıyılıda açılacağı ve hangi öğretim elemanları tarafından verileceği anabilim/anasanat dalı kurul kararı, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ve Rektörün onayı ile kesinleşir.

(3) Uzmanlık alan dersinin uygulanması ile ilgili bilgiler şunlardır:

a. Uzmanlık Alan Dersi, danışman öğretim üyesinin çalıştığı bilimsel alanda öğrencisine bilgi, görgü ve deneyimlerini aktardığı, tez çalışmalarının bilimsel temellerinin oluşması ve yürütülmesi yanında öğrencilerin bilimsel etik, çalışma disiplini, bilimsel yöntemleri doğrulukla kullanabilme ve alanındaki güncel literatürü belirleyip izleyebilme ve değerlendirebilme öğretisini kapsayan bir derstir.

b. Uzmanlık Alan Dersi, Enstitü Yönetim Kurulunca tez danışmanı atamasını takip eden ilk eğitim-öğretim yarıyılı tarihinde başlar ve Enstitü Yönetim Kurulunun öğrencinin mezuniyet durumuna karar verdiği tarihe kadar yarıyıl ve yaz aylarını da kapsayacak şekilde devam eder. Tez danışmanı olan her öğretim üyesi uzmanlık alan dersi açmakla yükümlüdür.

c. Uzmanlık Alan Dersi öğrenci sayısına bakılmaksızın haftada 8 saatlik teorik ders olarak değerlendirilir.

d. Öğrencinin ikinci danışmanı bulunması durumunda uzmanlık alan dersi, sadece birinci danışman tarafından açılır.

(4) Lisansüstü dersler, öncelikle öğretim üyeleri tarafından verilir. Gerekli görüldüğünde anabilim dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile Üniversite içinden doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim elemanları da ders sorumlusu olarak görev alabilirler.

(5) Ders sorumluları: Ders sorumlularının yüksek lisans programlarında ders verebilmeleri için lisans veya önlisans programlarında en az iki yarıyıl ders vermiş olmaları, doktora programlarında ders verebilmeleri için ise dört yarıyıl lisans ya da iki yarıyıl tezli yüksek lisans programında ders vermiş olmaları gerekir.

(6) Üniversitede lisansüstü eğitim-öğretim programları yarıyıl esasına göre düzenlenir. Uzmanlık alan dersi, seminer dersi, tez çalışması, doktora/sanatta yeterlilik dersi ve zorunlu dersler hariç olmak üzere bir öğretim üyesi bir yarıyılıda tezsiz, tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarında ayrı ayrı olmak üzere en fazla üçer ders açabilir.

Danışman Atanması ve Görevi

MADDE 7- (1) Danışman, öncelikle doktora ve/veya doçentliğini ilgili anabilim dalından almış olan ya da programın bağlı olduğu bölüm/anabilim dalı kadrosunda görev yapan öğretim üyeleri arasından atanır. Ayrıca danışman, doktora ya da doçentliği anabilim dalı tarafından ilgili alan kapsamında kabul edilen öğretim üyeleri arasından da atanabilir. Öğrencinin kayıtlı olduğu

anabilim/anasanat dalı disiplinlerarası ise danışman ilgili alanla doğrudan ilişkili lisansüstü eğitim programında ders veren öğretim üyeleri arasından atanır. Bilimsel hazırlık programındaki lisansüstü öğrenciler için danışman ataması yapılmaz, bu öğrencilerin işlemleri anabilim dalı/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür. Yüksek lisans programlarında bir öğretim üyesinin danışman olarak atanabilmesi için, ön lisans veya lisans programlarında en az iki yarıyıl ders vermiş olması, doktora programlarında ise başarı ile tamamlanmış en az bir yüksek lisans tez çalışmasını birinci danışman olarak yönetmiş olması gerekir.

(2) Lisansüstü öğrenciler için birinci danışmana tez çalışması ve uzmanlık alan dersi kapsamında ücret ödenir. Ancak ikinci danışmana bu kapsamda ücret ödenmez.

(3) İki yarıyıl üst üste veya aralıklı olarak üç kez kaydını yenilemeyen lisansüstü öğrencilerin danışmanlarının, danışmanlık görevleri sona erer ve öğrenciler havuzda toplanır. Bu öğrenciler, eğitim-öğretimine devam etmek istemeleri durumunda kayıtlı bulunduğu lisansüstü programın anabilim/anasanat dalı başkanlığına dilekçe ile başvuruda bulunur. Bu öğrencilere ilgili anabilim/anasanat dalı kurul kararı, anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile yeni danışman ataması yapılır.

(4) Danışmanlık görevini yürütemeyecek düzeyde hastalık, uzun süreli ücretsiz izin veya altı aydan fazla yurt dışı görevlendirmelerde bulunan danışmanların yerine anabilim/anasanat dalı kurulunun kararı, anabilim/anasanat dalı başkanının teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile yeni bir danışman atanabilir.

(5) Yurt içi görevlendirmelerde, başka bir yükseköğretim kurumuna geçişlerde veya emekliye ayrılma durumlarında danışmanların danışmanlıklarını devam ettirme taleplerini dilekçe ile belirtmeleri halinde öğretim üyelerinin başlamış oldukları danışmanlıklar devam eder. Altı aydan fazla yurt içi görevlendirmesi olan öğretim üyelerine yeni danışmanlık verilmez.

(6) Danışmanın izin, hastalık, yurt dışı seyahat ve benzeri nedenlerle mazeretli olması halinde, bu süreçte yazışmalarla ilgili onaylanması gereken belge ve işlemler anabilim/anasanat dalı başkanı tarafından yürütülür. Ücretsiz izindeki öğretim üyeleri herhangi bir jüride görev alamaz ve imza atamaz.

(7) Danışman, danışmanı olduğu öğrencinin yazışmalarının ve bilimsel çalışmalarının usulüne uygun yürütülmesinde Enstitüye karşı sorumludur. Danışman, atamayı izleyen dönemden itibaren öğrenciyi öğrenimi süresince alacağı derslere yönlendirmek, öğrencinin ders kaydını öğrenci bilgi sisteminde onaylamak, bu derslere devamını ve öğrenim durumunu sürekli izlemek, öğrencinin tez önerisini belirleyerek öğrencinin tez çalışması ile mezuniyet şartlarını sağlamasına yardımcı olmak ve bu süreçleri takip etmekle yükümlüdür. Bu hususlara riayet etmeyen danışmanların yerine anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile yeni bir danışman atanır. Ayrıca danışmanlık görevlerini yerine getirmeyen öğretim üyesinin anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü, enstitü yönetim kurulu kararı ile var olan danışmanlıkları alınabilir ve yeni danışmanlık görevi en az bir yarıyıl süreyle verilmez, tekrarı halinde bu süre iki katına çıkarılır.

(8) Öğrenci ile birinci dereceden akrabalık ilişkisi olanlar, o öğrencinin danışmanı olamaz, sınav jürilerinde ve tez izleme komitesinde görev alamazlar.

(9) Bir öğrencinin danışmanı, danışmanın veya öğrencinin gerekçeli başvurusu üzerine anabilim/anasanat dalı kurul kararı ve enstitü yönetim kurulu kararı ile değiştirilebilir.

(10) Bir öğretim üyesi en çok 10 tezli lisansüstü öğrencisinin danışmanlığını yürütebilir. Ancak bu sayı öğretim üyesinin son üç yıl içerisinde aşağıda yer alan çalışmalardan en az birini yapmış ve çalışmalarını belgelendirmesi koşuluyla Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla 14'e kadar çıkarılabilir.

-SCI/SSCI ve AHCI veri tabanlarında indekslenen dergilerde veya bu maddenin 11. Fıkrasında yer alan yayın türlerinden yıllık ortalama 1 yayın,

-TÜBİTAK tarafından desteklenen projede yürütücü veya araştırmacı olarak görev almak

-Uluslararası Araştırma Projelerinde yürütücü veya araştırmacı olarak görev almak,

Hali hazırda 10'un üzerinde danışmanlık sayısına sahip öğretim üyeleri yukarıda belirtilen şartları sağlamıyorsa danışmanlık sayısı 10'a düşene kadar yeni danışmanlık verilmez. Tezsiz yüksek lisans programları için ise danışmanlık sayısı, tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 öğrenci düşecek şekilde belirlenir. Ancak, Yükseköğretim Kurulu ile yapılan protokol dahilinde ve üniversite-sanayi işbirliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50'ye kadar artırılabilir.

(11) 2026-2027 Eğitim-Öğretim yılı sonundan başlamak üzere, Lisansüstü programlarda yeni danışmanlık yükü verilecek öğretim üyelerinin son üç yılda, aşağıda belirtilen şartlarda, yıllık ortalama 1 (bir) yayım/esere sahip olması ve bunu YÖKSİS ve AVESİS veri tabanına işlemiş olması gerekir. İlgili yayım/ eserler aşağıdaki şekildedir:

-Fen Bilimleri ve Matematik, Mühendislik, Sağlık Bilimleri, Ziraat, Orman ve Su Ürünleri alanları için: Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI) veya Scopus kapsamındaki dergilerde yayımlanmış makale veya tescil edilmiş patent,

-Mimarlık, Planlama ve Tasarım alanları için: Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI, ESCI) veya Scopus kapsamındaki dergilerde yayımlanmış makale veya tescil edilmiş patent veya yarışmada derece,

-Eğitim Bilimleri, İlahiyat, Filoloji, Hukuk, Spor Bilimleri, Sosyal Beşeri ve İdari Bilimler alanları için: Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI, ESCI), Scopus veya TR Dizin kapsamındaki dergilerde yayımlanmış makale veya uzmanlık alanıyla ilgili özgün bilimsel kitap,

-Güzel Sanatlar alanı için: Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI), Scopus veya TR Dizin kapsamındaki dergilerde yayımlanmış makale veya alanıyla ilgili özgün bir eser, şekildedir.

(12) Ders bilgi paketinde adına tanımlanmış olan lisansüstü derslerin içeriğini tamamlamamış olan öğretim üyesine yeni danışmanlık verilmez.

Ders Saydırma ve Muafiyet

MADDE 8- (1) Öğrencilerin daha önce öğrenim gördüğü lisansüstü programlarda aldığı ve başarılı olduğu dersler için muafiyet taleplerini enstitü müdürlüğüne enstitünün akademik takviminde belirtilen tarihlerde yapması gerekmektedir. Yüksek lisans bilimsel hazırlık programı öğrencileri de lisans programından aldığı dersler için muafiyet talebinde bulunabilirler. Alınan muafiyet başvuruları anabilim/anasanat dalına gönderilir. Anabilim/anasanat dalı başkanlığı da muafiyet başvuru sonuçlarını anabilim/anasanat dalı kurul kararıyla birlikte akademik takvimde belirtilen ders muafiyet/saydırma başvuruları son tarihinden itibaren 3 iş günü içerisinde enstitüye gönderir ve enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir.

(2) Öğrencilerin üniversiteye kayıt tarihlerinden önce almış ve başarmış oldukları derslere ilişkin muafiyet talepleri, öğrencinin kayıtlı olduğu dönemdeki enstitü akademik takviminde belirtilen tarihlerde olmak üzere bir defa yapılır. Ayrıca muafiyet ve intibak işlemlerinin iptaline yönelik talepler kabul edilmez.

(3) Öğrencilerin muafiyet talebinde bulunacakları derslerle ilgili o ders/derslerden başarılı olduklarını gösteren belge (transkript) ve ilgili yükseköğretim kurumu tarafından onaylı (mühürlü, kaşeli imzalı ve/veya e-imzalı) ders içeriklerini teslim etmesi gerekir. İlgili yükseköğretim kurumu tarafından ders içeriklerinin bilgi paketlerinden alınabileceği resmi olarak bildirilmiş ise muafiyet talebi sırasında sunulacak ders içeriklerinin mühürlü, kaşeli imzalı ve/veya e-imzalı olmasına gerek yoktur.

(4) Muafiyet istenen dersin zorunlu veya seçmeli olması durumuna bakılmaksızın, bölüm/program eşdeğerliliği dikkate alınarak öğrencinin dersten başarılı olması şartıyla ders içeriği uyumu ve AKTS değerine göre muafiyet kararı verilir.

(5) Eşdeğer programlar arasında muafiyet işlemlerinde ders içeriklerinin en az %80 oranında uyumlu olması kaydıyla AKTS değerlerine bakılmaksızın muafiyet işlemi gerçekleştirilebilir.

(6) Öğrencilerin daha önce lisansüstü programlardan aldığı derslerden muaf olarak sayılabilmesi için dersin/derslerin başarı notunun, Yozgat Bozok Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 23üncü maddesinin dördüncü ve beşinci fıkrasında belirlenen harf notlarının veya karşılıklarına denk olması gerekir.

(7) Muafiyet talebi uygun görülen derslerin harf notları yerine muaf olduğunu gösteren bir harf notu veya farklı bir değerlendirme harfi yazıyorsa ve bu harf notunun yüzlük veya dörtlük karşılığı belgelenmiyorsa ilgili lisansüstü programının en düşük geçme notu verilir.

(8) Lisansüstü programlarda ders saydırma eşdeğer programlar arasında yapılır.

(9) Tezli yüksek lisans ve doktora programlarında uzaktan eğitim yöntemi ile alınan derslerin muafiyet işlemi yapılmaz.

(10) Daha önce Yozgat Bozok Üniversitesinin lisansüstü programlarından herhangi birinde öğrenciyken ilişki kesilen öğrencilerin aynı programa yeniden kayıt yaptırmaları ve bilim dalı değişikliği olması halinde ilişkinin kesilme aşamasına bakılmaksızın hangi aşamadan başlayacağı, Anabilim/Anasanat Dalı kurulunun kararı ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile belirlenir.

(11) Değişim programları çerçevesinde yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından alınan lisansüstü dersler eğitim programında eşdeğer olan veya yerine sayılabilecek ders varsa bu derslerle birlikte, yoksa alınan ders seçmeli olarak kendi kodu, adı ve kredisi ile birlikte öğrencinin not döküm belgesine işlenir.

(12) Tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına geçiş yapan öğrenciler için; tezsiz yüksek lisans programında aldıkları derslerin muafiyet ve intibak işlemleri Anabilim/Anasanat Dalı kurulunun kararı ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile belirlenir. Derslerin tamamı sayılan öğrencilerin, tezli yüksek lisans programında yer alan seminer dersini almaları zorunludur.

(13) Yatay geçişle kabul edilen öğrenciler dışındaki öğrencilerin tez çalışması ve yeterlik çalışması dersinin/derslerinin muafiyeti yapılabilir. Ancak daha önceden tez konusu önerisi kabul edilen öğrencinin önceki danışman veya danışmanların onayının alınması ve bunun belgelenmesi şartıyla anabilim/anasanat dalı kurulunun kararı ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tez çalışması dersinden de muafiyet yapılabilir.

(14) Öğrenci, muafiyet talebi karara bağlanıncaya kadar muafiyet talebinde bulunduğu derse devam etmekle yükümlüdür.

Mazeret Sınavı

MADDE 9- (1) Ara sınavlara, mazereti sebebiyle giremeyen lisansüstü öğrenciler, mazeret taleplerini anabilim dalı başkanlıklarına bildirir. Anabilim dalı başkanlığına iletilen mazeretler 3 iş günü içerisinde enstitüye gönderilir. Öğrenciye, aşağıda belirtilen mazeretler doğrultusunda enstitü yönetim kurulu kararıyla mazeret sınavı hakkı verilir.

a. Hastalık halinde; hastalığın raporla belgelenmesi (Özel muayenehaneler hariç) ve raporun, rapor bitim tarihinden itibaren en geç 3 (üç) iş günü içinde ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığına sunulması gerekmektedir.

b. Birinci dereceden yakınlarının ölümü veya acilen hastaneye kaldırılması durumunda;

- 1) Öğrencinin anne, baba, eş, kardeş vb. yakınlarından birinin sınava girmesini engelleyecek bir tarihte vefatı durumunda, ölüm belgesini,
- 2) Yukarıda sayılan yakınlarından birinin önemli bir hastalık veya kaza nedeni ile sınav öncesinde veya sınav günü acilen hastaneye kaldırılması durumunda ilgili hastaneden alınacak hastalığın türünü de bildirir bir belgeyi,

sınav tarihinden itibaren en geç 3 (üç) iş günü içinde ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığına sunması gerekmektedir.

c. Trafik kazası ve doğal afetler durumunda;

- 1) Sınava gelmek üzere yola çıkmış bir öğrenci, sınava yetişmesini engelleyecek bir trafik kazasına uğramışsa, trafik şubesinden alacağı kaza zaptını,
- 2) Öğrencinin doğrudan kazaya müdahil olmamasına rağmen, vuku bulunan bir kaza nedeni ile sınava yetişememesi halinde, kaza zaptını tutan polisten alacağı, o mahalde bulunduğunu belirten bir belgeyi,
- 3) Öğrencinin ikamet ettiği binada sınav öncesi veya sınav günü sınava girmesini engelleyecek yangın, deprem, sel, çökme, yıkım ve benzeri durumların vuku bulması sebebiyle konutun aşırı hasar görmesi veya yıkılması halinde, resmi makamlardan alacağı belgeyi,

sınav tarihinden itibaren en geç 3 (üç) iş günü içinde ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığına sunması gerekmektedir.

d. Öğrencinin, yukarıda belirtilen tüm mazeretler dışındaki bir mazeret nedeni ile sınava girememiş olması durumunda bu mazeretini belgelendirerek sınav tarihi veya mazeret bitim tarihinden itibaren 3 iş günü içinde ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığına sunması gerekmektedir.

(2) Mazereti olan öğrenci, mazeretli olduğu günlerde yapılan derslerin sınavlarına giremez. Girmesi durumunda ilgili anabilim/anasanat dalı tarafından sınavları geçersiz sayılır.

(3) Her ne sebeple olursa olsun mazeret sınavına katılmayan öğrenci, sınav hakkında vazgeçmiş sayılır ve öğrenciye yeni bir mazeret sınavına girme hakkı verilmez.

(4) Enstitü yönetim kurulu tarafından mazeret sınav hakkı uygun görülen öğrencilerin sınavları, lisansüstü akademik takvimde belirtilen derslerin bitiş tarihini geçmemek kaydıyla anabilim dalı tarafından belirlenir ve programın web sayfasında duyurulur.

Ders Değerlendirme (Sınav) Esasları

MADDE 10- (1) Yeterlik veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, sınıf ortamında yazılı ve eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması, sınav sorularının kâğıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile soru bankasının ve sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin hususlar YÖK tarafından belirlenen usul ve esaslara göre yapılır.

Sınav Sonuçlarına İtiraz

MADDE 11- (1) Öğrenci, aldığı herhangi bir derse ait sınav sonucunun ilan edilmesinden itibaren beş iş günü içinde ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığına bir dilekçeyle başvurarak değerlendirmenin yeniden yapılmasını isteyebilir.

(2) Öğrencinin sınav başarı notuna itirazı sonucunda yapılan değerlendirmede maddi bir hata tespit edilmesi halinde, ders sorumlusu tarafından ders notunun öğrenci bilgi sistemine girişi yapılır. Sınav sonuçlarına yapılan itirazın, akademik takvimde belirtilen dönem sonu (final) ve bütünleme sınavı notlarının sisteme girilmesi için son tarih dışında gerçekleşmesi halinde ders sorumlusu tarafından not girişinin yapılabilmesi için bu durum anabilim dalı başkanlığınca enstitüye bildirilir. Dersin sorumlusuna, ders notu giriş yetkisinin verilmesi için gerekli işlemler enstitü tarafından yapılır.

(3) Öğrenci, sınav sonuçlarına yapmış olduğu itiraz neticesinde yapılan değerlendirmeye tekrar itirazda bulunabilir. Öğrencinin yapmış olduğu ikinci itiraz, anabilim dalı başkanlığı tarafından değerlendirilerek önceki itiraz evraklarıyla birlikte enstitüye bildirilir. Enstitü yönetim kurulunda itiraz değerlendirilerek öğrenciye ve ilgili anabilim dalına bildirilir.

(4) Sınav evrakı, cevap anahtarı, sınav yoklama listesi ve diğer basılı belgeler sınav sonuçlarının ilanından itibaren ilgili öğretim elemanı tarafından en az iki yıl süreyle saklanır. Bu saklama süresinden sonra, ilgili evraklar anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye teslim edilir.

Yabancı Dil Puanı ve Eşdeğerlikleri

MADDE 12-(1) Yabancı dilde eğitim yapan (bilim alanı yabancı dil olan programlar dışında) lisansüstü programlarda, adayın, öğrenim göreceği yabancı dilde ÖSYM tarafından düzenlenen yabancı dil sınavlarının birinden ya da ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından Tablo 1’de kabul edilen eşdeğer bir puan almış olması gerekir.

Tablo 1: Yabancı Dil (İngilizce) Eşdeğerlik Tablosu

YDS/ÜDS/KPDS/YÖKDİL	TOEFL-IBT	PTE	CAE	CPE
55	66	50	C	C
YDS	Yabancı Dil Seviye Tespit Sınavı			
YÖKDİL	Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavı			
ÜDS	Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavı			
KPDS	Kamu Personeli Yabancı Dil Sınavı			
TOEFL-IBT	Test of English as a Foreign Language - Internet Based Test			
PTE	Pearson Test of English Academic			
CAE	Certificate in Advanced English			
CPE	Certificate of Proficiency in English			

Tez Konusunun Belirlenmesi

MADDE 13- (1) Tezli yüksek lisans öğrencisinin tez önerisi başvurusunda bulunabilmesi için en az 30 AKTS dersten başarılı olması gerekir. Tezli yüksek lisans öğrencisinin Enstitü tarafından hazırlanan formata uygun olarak (enstitü tez yazım kurallarına göre atıf ve kaynaklar belirtilerek) danışmanıya beraber belirlediği tez önerisi, en geç dördüncü yarıyılın sonuna kadar danışman tarafından ilgili anabilim/anasanat dalı kuruluna değerlendirilmek üzere sunulur. Anabilim/anasanat dalı kurul kararı ile uygun görülen tez önerileri ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Yayın ve Dokümantasyon Daire Başkanlığındaki Tez Veri Giriş Formu, anabilim/anasanat dalı başkanlıkları tarafından Enstitüye bildirilir ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile kesinlik kazanır. Süresi içerisinde tez önerisini vermeyen öğrencinin enstitüyle ilişkiesilir.

(2) Yüksek lisans tezi için önerilen tez çalışmasının konusu etik kurul onayı gerektiriyorsa öğrenci danışmanıya birlikte etik kuruldan onay raporu alır, etik kurul onay raporu ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından enstitüye iletilir. Etik kurul onayı tez önerisi sonrasında da alınabilir. Tez konusu ile ilgili herhangi bir değişiklik varsa (başlık, yöntem, içerik, ek, vb.) yeniden etik kurul kararı alınmalıdır.

(3) Tez önerisi kesinleştikten sonra tez konusu ve/veya tez adı değişikliği gerektiği durumlarda, danışmanın gerekçeli teklifi, anabilim dalı kurul kararı ile enstitüye gönderilir ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla tez konusu değişikliği yapılabilir. Tez konusu değişikliği durumunda Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Yayın ve Dokümantasyon Daire Başkanlığındaki Tez Veri Giriş Formu, anabilim/anasanat dalı başkanlıkları tarafından Enstitüye bildirilir. Tez savunması sırasında da tez jürisinin önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla tez adı değişikliği yapılabilir. Öğrenciye tez konusu değişikliğine gidilmesinden dolayı ek süre verilmez.

Yüksek Lisans Tez Çalışmasının Sonuçlandırılması

MADDE 14- (1) Mezuniyet şartlarını taşıyan öğrencinin tezi, enstitüye elektronik ortamda gönderildiğinde ilk işlem olarak intihal yazılım programı kullanılarak benzerlik oranı tespit edilir. Benzerlik oranı uygun bulunan tezin, tez savunma sınavına girmesi Enstitü tarafından uygun görülür. Öğrencinin tez sınav jüri önerisi ve sınav tarihi ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığından talep edilir.

(2) Yüksek lisans tez savunma jürisi öğretim üyelerinin uzmanlık alanları dikkate alınarak; en az biri Üniversite dışından olmak üzere, danışman dâhil üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jüri

üyelerinin üç öğretim üyesinden olması durumunda iki yedek, beş öğretim üyesi durumunda ise üç yedek üye belirlenir. Her iki durumda da yedek öğretim üyelerinden en az biri üniversite dışından olmak zorundadır. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. İkinci tez danışmanının jüri üyesi olması durumunda jüri beş kişiden oluşur.

(3) Yüksek lisans tez sınavı jürisi ve sınav tarihi, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla kesinleşir.

(4) Tezin bir kopyası, jüri üyelerine basılı veya elektronik ortamda tezin intihal raporu ve jüri üyeliği görevlendirme yazısı ile beraber Enstitü Müdürlüğü tarafından ulaştırılır.

(5) Anabilim/anasanat dalı başkanlığı sınav tarihini, yerini ve saatini en az üç gün önceden öğretim üyelerinin ve katılımcıların görebileceği bir şekilde anabilim/anasanat dalının panolarında ve internet sayfasında ilan eder.

(6) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını tez danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla Enstitüye gönderir.

(7) Jüri üyeleri tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en erken yedi gün, en geç otuz gün içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır.

(8) Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(9) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri izleyicilere kapalı olarak salt çoğunlukla kabul/ret veya düzeltme kararı verir.

(10) Jüri üyeleri, adayın sunduğu yüksek lisans tezini bilimsel ve biçimsel yönden inceler ve hazırladıkları kişisel tez değerlendirme raporlarını sınav günü jüri başkanına teslim eder. Aynı gün jüri başkanı sınava ilişkin bütün belgeleri anabilim/anasanat dalı başkanlığına teslim eder ve anabilim/anasanat dalı başkanlığı da en geç üç gün içerisinde bu belgeleri Enstitü Müdürlüğüne gönderir. Video konferans yöntemi ile yapılan sınavlarda ise on gün içinde anabilim/anasanat dalı başkanlığınca Enstitüye iletilir.

(11) Teziyle ilgili düzeltme kararı verilen öğrenciye en çok üç ay ek süre verilir. Bu süre içinde, öğrenci gerekli düzeltmeleri yaparak, tekrar intihal raporu alınarak anabilim/anasanat dalı başkanlığınca belirlenen tarih ve yerde tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir. Ayrıca düzeltme kararı verilen tezin savunma işlemleri de dâhil olmak üzere Enstitüye son teslim tarihi tez savunma tarihinden itibaren dört aylık süreyi geçemez.

(12) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, aynı programın tezsiz yüksek lisansının olması ve tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olması durumunda tezsiz yüksek lisans diploması kendisine verilerek programla ilişkisi kesilir.

(13) Belirlenen tarihte tez savunma sınavına girmeyen öğrencinin durumu jüri tarafından başarısız olarak değerlendirilir.

(14) Mücbir sebeplerde Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla sınavlar şeffaf olmak ve kayıt altına alınmak koşuluyla video konferans yoluyla da yapılabilir. Sınav tutanaklarında video konferans yoluyla katılan jüri üyeleri belirtilir. Sınavın uygulama yöntemine Enstitü Yönetim Kurulu karar verir.

(15) Yüksek lisans tezinden yayın yapılacaksa öğrenci ve danışmanın isimleri yer almalıdır. Ayrıca makalelerin bilgi (acknowledgement) kısmında, makalenin ilgili tez kapsamında yapıldığını belirten ifade eklenmelidir. (Örnek: The authors would like to acknowledge that this paper is submitted in partialfulfilment of the requirements for PhD degree at Yozgat Bozok University.)

Doktora Tez Çalışmasının Sonuçlanması İçin Yayın Şartı

MADDE 15 – (1) Doktora öğrencisinin tez savunma sınavına girebilmesi için öğrencinin doktora programına kayıt olduğu tarihten sonra olmak üzere tezi veya tez çalışmasının alanı ile ilgili,

-Fen Bilimleri ve Matematik, Mühendislik, Sağlık Bilimleri, Ziraat, Orman ve Su Ürünleri alanları için: Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI) veya Scopus kapsamındaki dergilerde yayımlanmış veya yayıma kabul edilmiş (DOI almış olması) makale;

-Mimarlık, Planlama ve Tasarım alanları için: Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI, ESCI) veya Scopus kapsamındaki dergilerde yayımlanmış veya yayıma kabul edilmiş (DOI almış olması) makale;

-Eğitim Bilimleri, İlahiyat, Filoloji, Hukuk, Spor Bilimleri, Sosyal Beşeri ve İdari Bilimler alanları için: Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI, ESCI), Scopus veya TR Dizin kapsamındaki dergilerde yayımlanmış veya yayıma kabul edilmiş (DOI almış olması) makale;

-Güzel Sanatlar alanı için: Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI), Scopus veya TR Dizin kapsamındaki dergilerde yayımlanmış veya yayıma kabul edilmiş (DOI almış olması) makale;

bulunması ön şart olarak aranır. İlgili yayında, Üniversite adının geçmesi şartı aranır. Henüz yayımlanmamış ancak erken görünüm (Online First) aşamasındaki eserler de yayınlanmış gibi kabul edilir. Sadece kabul yazıları ile sunulan makaleler değerlendirilmeye dâhil edilmez.

(2) Doktora tez öğrencisinin yayınlardaki araştırmaya ve bunların yazımına önemli katkısının olması beklenir. Söz konusu yayında ağırlıklı katkı öğrenciye ait olmalı ve öğrenci birinci yazar olmalıdır. Tez danışman(lar)ının ismi yayınlarda ikinci yazar olarak bulunmalıdır.

(3) Doktora tez öğrencisinin yayın şartı olarak sunacağı makalede öğrenci ve danışman(lar) dışında başka bir araştırmacı yer alamaz. Ancak tezin bir bölümünü içermesi kaydıyla disiplinler arası bir yayın yapılmış ise o zaman öğrenci ve danışman(lar)ın haricinde araştırmacılar da yayında yer alabilirler. Yayınla ilgili durumlara doktora tez savunma jürisi karar verir.

(4) Bir tezde makale şartı olarak kullanılmış olan bir makale, başka bir tezde makale şartı olarak kullanılamaz.

(5) Tüm makalelerin bilgi (acknowledgement) kısmında, makalenin ilgili tez kapsamında yapıldığını belirten ifade eklenmelidir. (Örnek: The authors would like to acknowledge that this paper is submitted in partial fulfilment of the requirements for PhD degree at Yozgat Bozok University.)

Mazeretler, İzinler ve Kayıt Dondurma

MADDE 16- (1) Kayıt dondurma mazeretleri ve ek süre taleplerine ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a. Öğrencinin, yeterlik, tez öneri, tez izleme ve tez savunma sınavlarına; spor, kültürel etkinlikler ve sanatsal etkinlikler, resmi sağlık raporu, ailevi nedenler (anne, baba, kardeş, eş veya çocuklarının ölümü veya ağır hastalığında bakacak başka kimsenin bulunmaması), trafik kazası, doğal afet ve felaket, gözaltı ve tutukluluk hallerinden dolayı katılamayacak olması ve belgelendirilmesi durumunda öğrenci belirten belgelerle birlikte izin veya mazeret taleplerini anabilim/anasanat dalı aracılığıyla enstitüye bildirir. Enstitü yönetim kurulunda öğrencinin durumu değerlendirilir.

b. Öğrenci mazeret talebini, mazeretin sona ermesinden itibaren üç iş günü içinde kendisi veya kanuni temsilcisi aracılığıyla yapabilir. Öğrenci izin talebini ise yeterlik, tez öneri, tez izleme ve tez savunma sınavlarından önce yapması gerekmektedir.

(2) Kayıt dondurma işleminde geçerli bir sebeple öğrenimine ara vermek zorunda olan öğrencinin, tam teşekküllü hastane heyet raporu, ailevi nedenler (anne, baba, kardeş, eş veya çocuklarının ölümü veya ağır hastalığında bakacak başka kimsenin bulunmaması), gözaltı, tutukluluk ve mahkûmiyet, doğal afet ve felaket, askerlik şartları, ekonomik yetersizlik şartları gibi haklı ve geçerli talepleri belgelendirilmesi kaydıyla değerlendirilir. Bu durumda öğrencinin haklı ve geçerli bir mazerete dayanarak enstitü yönetim kurulu kararı ile bir defada en çok iki yarıyıl ve öğrenim süresi boyunca toplam olarak en çok

dört yarıyıl kayıt dondurabilmesine, rahatsızlığı ve tedavi süresinin devam etmesi nedeniyle kayıt dondurma talebinde bulunan öğrenciler ile hükümlü öğrenciler için, mazereti enstitü yönetim kurulu tarafından değerlendirilerek azami öğretim süresinden sayılmadan dört yarıyıldan fazla kayıt dondurabilmesine imkân tanınır.

Uygulama Esaslarının Yayımlandığı Senatonun		
Tarih ve Sayısı	Tarihi	Karar No
	04.09.2024	2024.023.138
Uygulama Esaslarının Değiştirildiği Senatonun		
Tarih ve Sayısı	Tarihi	Karar No
	13.11.2024	2024.030.170
	18.12.2024	2024.034.197